

UTFORMNING AV VÄLFÄRDSSYSTEM FÖR EN 1,5°C FRAMTID

POLICY BRIEF

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101003880.

The sole responsibility for the content lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

SAMMANFATTNING FÖR BESLUTFATTARE

I hållbarhetsdebatter behandlar beslutsfattare och kommentatorer ofta sociala och miljömässiga frågor som separata, om inte motstridiga, mål (Fritz & Koch, 2019; Otto & Gugushvili, 2020). Detta hämmar arbetet mot hållbarhetsmålen och begränsar insatserna för att öka välbefinnandet för alla samtidigt som klimatmålen uppfylls. Det är därför angeläget att identifiera synergier mellan välfärds- och klimatpolitiken och utveckla en gemensam strategi för socioekologiska problem. I denna policy brief presenteras välfärds politik som har identifierats som potentiella lösningar för att förbättra jämlikhet och välbefinnande och samtidigt minska koldioxidutsläppen. Listan över politiska åtgärder bygger på en omfattande litteraturgenomgång och expertkonsultation som genomförts inom ramen för det europeiska Horizon 2020-projektet "EU 1.5° Lifestyles". I synnerhet framstod arbetstidsförkortning och universella bastjänster som mycket önskvärda och genomförbara politiska lösningar. Dessa alternativ är grundläggande för att uppnå målen i Parisavtalet och EU:s Green Deal, samtidigt som riskerna för sociala spänningar begränsas.

Policyer om arbetstidsförkortning och universella bastjänster är kontextspecifika och leder till olika resultat beroende på hur de utformas. I denna policy brief ges en vetenskapligt baserad översikt över deras potential att leda till koldioxidminskningar och en sammanfattning av den befintliga akademiska litteraturen om de sociala effekterna av arbetstidsförkortning och universella bastjänster. Forskning och samråd belyser hur arbetstidsförkortning kan vara både rättvist och effektivt om arbetstimmar och inkomster för alla arbetstagare minskas, samtidigt som statliga subventioner införlivas för att kompensera förlorade inkomster för mer utsatta arbetstagare. För att effektivt och rättvist minska utsläppen bör alla arbeta mindre, men alla bör inte tjäna mindre. Samtidigt är universella bastjänster som mest effektiva när de säkerställer att alla medborgare ges lika tillgång, utformas för att resultera i minsta möjliga koldioxidavtryck, samt tillhandahålls demokratiskt, genom medborgarförsamlingar eller liknande modeller. Allmännyttiga bostäder som byggs med ett minskat koldioxidavtryck i åtanke och i samråd med lokala medborgare har till exempel en högre potential att vara ekologiskt, politiskt och ekonomiskt hållbara.

BEHOVET AV GEMENSAMMA STRATEGIER FÖR VÄLFÄRD OCH KLIMAT

◦ Effektiva klimatåtgärder som att minska konsumtionen, skala ner på industrier med höga utsläpp och höja priset på icke-förnybar energi har ofta distributionseffekter som särskilt riskerar att drabba utsatta grupper, såsom låginkomsthushåll, lågutbildade, lantbrukare och landsbygdsbefolkning. Detta förhållande förvärrar politisk polarisering och samhällsklyftor, och kan öka energifattigdomen. Att kompromissa mellan klimat och välfärd förstärker befintliga konflikter mellan att uppfylla mänskliga behov och minska miljöbelastningen, i stället för att identifiera lösningar som gynnar båda dessa områden. Utan ett gemensamt grepp om klimat- och socialpolitiken bortser man också från att en hälsosam miljö är avgörande för samhällets långsiktiga hälsa. Med andra ord är en **väl utformad välfärdspolitik en grundläggande förutsättning för de förändringar som eftersträvas i Parisavtalet och EU:s Green Deal.**

◦ Välfärdspolitik som minskar toppinkomsterna har också positiva klimateffekter. Höginkomsttagare står för en betydligt större andel av hushållens konsumtionsutsläpp än resten av befolkningen (UNEP, 2020; Oxfam, 2020). De 10 % största utsläpparna i EU släpper ut 41 % av alla utsläpp, vilket är mer än vad de 50 % minsta utsläpparna släpper ut tillsammans (Chancel, 2022). **Att bekämpa ojämlikhet är fördelaktigt för miljön.**

◦ I denna policy brief introduceras sex välfärdspolitiska åtgärder (jobbgarantier, inkomsttak, arbetstidsförkortning, gratis kollektivtrafik, program för renovering av byggnader och universella bastjänster) som är avgörande för att minska klimatförändringarna. I Delphi-processen som genomfördes som en del av **EU-projektet 1.5° Lifestyles utvärderades varje policys önskvärdhet och genomförbarhet på kort och medellång sikt (2025 till 2050).**

◦ **Arbetstidsförkortning** och **universella bastjänster** framträdde som de mest omtyckta politiska åtgärderna av experterna. Dessa kan dock leda till olika resultat beroende på hur de utformas, vilket kräver ett vetenskapligt baserat förslag till definition och genomförande.

POLICYREKOMMENDATIONER:

Implementera policyer på nationell eller sektoriell nivå som på ett enhetligt sätt minskar arbetstiden.

◦ Den låga andelen utsläpp från låginkomstgrupper, den lägre koldioxidintensiteten i deras aktiviteter och behovet av att bevara inkomster för att skydda välbefinnandet tyder på att inkomstminskningar från arbetstidsförkortning bör fördelas proportionellt, med större minskningar för höginkomstgrupper.

◦ För att åstadkomma detta bör sektoriella eller nationella arbetstidsförkortande policyer innehålla tredelade kostnadsfördelningar mellan staten, arbetstagarna och arbetsgivarna, och inkludera ytterligare statliga subventioner för att skydda inkomsterna

för låginkomsttagare.

- Statliga representanter eller fackföreningar kan också förhandla fram branschavtal som minskar arbetstiden i de branscher som släpper ut mest koldioxid.

Utöka befintliga offentliga tjänster till ett ramverk för universella bastjänster, som garanterar ekonomiskt överkomlig universell tillgång till sjukvård, barnomsorg, transport, allmännyttiga bostäder, telekommunikation, energi och utbildning.

- Att garantera grundläggande behov kommer att minska sociala spänningar och eventuellt politiskt motstånd mot den gröna omställningen, som genereras av klimatkriser och ekonomiska störningar.

- Demokratiskt tillhandahållna tjänster, som allmännyttiga bostäder, kan minska utsläppen genom striktare miljöstandarder och genom att prioritera hållbara material.

- Att investera i omsorgsekonomin genom att till exempel utöka utbudet av vård- och barnomsorgstjänster kommer att skapa nya koldioxidsnåla jobb och sannolikt flytta befintliga arbetstagare till mer miljömässigt hållbart omsorgsarbete.

VETENSKAPEN BAKOM REKOMMENDATIONERNA

VÄLFÄRDSPOLICYER OCH BEGRÄNSNING AV KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

För att uppnå 1,5-gradersmålet i Parisavtalet måste koldioxidutsläppen från mänsklig verksamhet begränsas inom ramen för den återstående globala koldioxidbudgeten. För EU27 innebär detta att koldioxidavtrycken från hushåll måste minska med nästan 70 % från 2015 års nivåer till 2030, och med över 90 % till 2050. Omfattningen av och takten i denna minskning kommer att kräva en betydande samhällsomvandling. En effektiv välfärdspolitik kan bidra till att dämpa sociala spänningar.

Flera välfärdspolitiska åtgärder kan stödja övergången till ett 1,5 graders samhälle. Dessa åtgärder syftar till att främja välbefinnande, motståndskraft och rättvisa samtidigt som de tar itu med de utmaningar som klimatförändringarna medför. I denna sammanfattning klassificeras välfärdspolicyer som **arbetsmarknadspolicyer**, som berör aspekter av rätten till arbete, inkomst och arbetstid, och **offentliga tjänster**, med fokus på offentligt tillhandahållande av tjänster av hög kvalitet för att tillgodose grundläggande behov för alla. EU-projektet "1.5° Lifestyles" innehöll samråd med policyexperter, dvs. Delphi-processer, i fem av EU:s medlemsländer: Lettland, Spanien, Sverige, Tyskland och Ungern. Följande policyförslag som framkommit genom litteraturgenomgångar, utvärderades i dessa samråd av policyexperter.

Arbetsmarknadspolicyer

De viktiga arbetsmarknadspolitiska åtgärder som utvärderades under samrådet, och som

ofta nämns i litteraturen om den gröna omställningen, är jobbgarantier, inkomsttak och arbetstidsförkortning.

Jobbgarantier avser permanenta program med det primära målet att säkerställa arbetstillfällen med en levnadslön för alla (Tcherneva, 2019; Alcott, 2013). Genom att främja högkvalitativa, välbetalda jobb har dessa program potential att ta itu med arbetslöshet och lågbetalda jobb och därigenom minska fattigdomen samtidigt som de främjar social integration och inkomstjämlighet. För att skapa sociala och miljömässiga fördelar kan jobbgaranti-program prioritera arbetstillfällen för kvinnor, låginkomsttagare och lågutbildade i sektorer med låga koldioxidutsläpp som stöder miljö- och klimatmål.

Införande av **inkomsttak**, som maximala inkomstbegränsningar eller inkomstkvoter, kan främja ett mer jämlikt samhälle och starkare social sammanhållning (Khan et al., 2022). Med tanke på den befintliga korrelationen mellan inkomst och koldioxidutsläpp kan inkomsttak för höginkomsttagare minska koldioxidavtrycket från lyxkonsumtion.

Arbetstidsförkortning diskuteras ofta som ett verktyg för att minska arbetslösheten och minska miljöpåverkan (Antal et al., 2020; Gunderson, 2019; King & van den Bergh, 2017). Detta görs genom att bryta cykeln av att arbeta för att tjäna för att konsumera, vilket möjliggör en bättre balans mellan arbete och privatliv och frigör tid för barnomsorg och personlig omvårdnad eller för volontärverksamhet.

Offentliga tjänster

En snabb och omfattande övergång till en ekologiskt hållbar ekonomi kommer att leda till betydande socioekonomiska störningar. Dessa störningar, antingen i form av minskad konsumtion, minskad sysselsättning i ohållbara industrier eller ökande sociala spänningar, har potential att hota de mest sårbara medlemmarna i samhället oproportionerligt. Offentliga tjänster har en avgörande roll att spela för att säkerställa att den gröna omställningen blir rättvis, jämlik och framgångsrik. Några av de mest diskuterade åtgärderna för att tillhandahålla offentliga tjänster i ny vetenskaplig litteratur och policydokument inkluderar gratis kollektivtrafik, renoveringsprogram för energiineffektiva byggnader och utvecklingen av universella bastjänster.

Privatbilism är den största bidragande orsaken till koldioxidutsläpp per capita från transporter i de flesta länder (Akenji et al., 2021). **Gratis kollektivtrafik** kan bidra till att minska koldioxidavtrycket och trafikstockningar samt förbättra luftkvaliteten och trafiksäkerheten (Štraub & Jaroš, 2019). Att införa gratis kollektivtrafik kräver noggrann planering för att säkerställa att det är ekonomiskt hållbart och anpassat till samhällets behov.

Uppvärmning och kylning av bostäder är en viktig bidragande faktor till hushållens koldioxidavtryck. Implementeringen av ett offentligt **renoveringsprogram för energiineffektiva byggnader** är en genomförbar lösning för att minska klimatpåverkan från

bostäder (Kirby, 2022). Ett sådant program kan omfatta statlig finansiering och tekniskt stöd för att förbättra energieffektiviteten i byggnader, uppgradera säkerhetsfunktioner och modernisera designen för att anpassas till gällande standarder. Renovering av befintliga byggnader bidrar också till att undvika utsläpp och annan påverkan från nybyggnationer samt till minskade energiräkningar, vilket är särskilt relevant för låginkomsthushåll.

Universella bastjänster är ett förslag om att tillgodose grundläggande behov för alla inom planetens gränser (Coote, 2023). Idag är grundläggande tjänster som mat, bostäder och sjukvård ojämnt fördelade och vissa delar av befolkningen har otillräcklig tillgång till dem. Strategier för universella bastjänster innebär att dessa tjänster tillhandahålls av offentliga eller kollektiva institutioner, så att alla får tillgång till dem utan kostnad. De sociala fördelarna med universella bastjänster är omedelbart uppenbara, men minskningen av klimateffekter till följd av universella bastjänster förutsätter att tjänsterna tillhandahålls på koldioxidsnåla sätt.

UTVALDA POLICYOMRÅDEN I DETALJ

En snabb övergång till ett ekologiskt hållbart samhälle måste minska konsumtionen bland de rika utan att äventyra rättvisan eller välbefinnandet för miljontals låginkomsttagare. De policyexperter som konsulterades för projektet begränsade därför sina förslag till två politiska åtgärder, som tillsammans har potentialen att minska de ekologiska fotavtrycken utan att offra grundläggande behov. Den första åtgärden, **arbetstidsförkortning**, skulle minska konsumtionen genom att minska inkomsterna och växla människors tid från arbete till fritid. Den andra policyn, att utöka befintliga välfärdsstater för att skapa **universella bastjänster**, skulle garantera höga välfärdsnivåer för marginaliserade samhällen och arbetstagare med minskade inkomster, samtidigt som staterna skulle kunna minska koldioxidutsläppen i delar av sin ekonomi. Tillsammans utgör arbetstidsförkortning och universella bastjänster en plan för hur samhällen kan möta klimatkrisen och samtidigt öka det gemensamma välbefinnandet. Lika viktigt är att experterna bedömde att det är möjligt att genomföra båda åtgärderna till 2030.

Arbetstidsförkortning

Strategier för arbetstidsförkortning har potential att sänka konsumtionsnivåerna genom minskade inkomster och förändrade livsstilar, vilket avsevärt minskar de ekologiska fotavtrycken. De sociala och ekologiska effekterna av arbetstidsförkortning är dock inte helt klarlagda. Beslutsfattare, fackföreningar, arbetsgivare och forskare, bland andra, har länge varit intresserade av hur arbetstidsförkortning påverkar arbetstagares välbefinnande, produktivitet och sysselsättningsgrad. Den befintliga litteraturen tyder på att policyer för arbetstidsförkortning effektivt kan förbättra välbefinnandet och minska konsumtionen.

Arbetstiden har minskat under större delen av det senaste århundradet i hela världen, och särskilt i rika länder. Minskningen har dock avtagit under de senaste decennierna

(Huberman och Minns, 2007; Feenstra et al., 2015). I OECD-länderna minskade den genomsnittliga årliga arbetstiden något, från 1799 timmar till 1767 timmar, mellan 2010 och 2019, innan den föll till 1687 timmar under pandemin och återhämtade sig under de följande två åren (OECD, 2022). Förespråkarna hävdar att kortare arbetstid kan minska arbetslösheten, främja de anställdas hälsa, lycka och produktivitet samt omfördela obetalt omsorgsarbete. Kritikerna påpekar att arbetstidsförkortningar kan öka företagets kostnader, vilket leder till högre priser och lägre investeringar, samt minska inkomsterna och öka otryggheten för arbetstagarna (De Spiegelaere, S. och Piasna, A., 2017).

I sin genomgång av den befintliga litteraturen om arbetstidsförkortning drog European Trade Union Initiative (ETUI) slutsatsen att de flesta lokala och nationella experiment på området hade blandade resultat när det gäller att uppnå sina önskade mål. Många frivilliga nedskärningar (initierade av arbetsgivare och arbetstagare) var effektiva för att skydda mot uppsägningar och några få, främst i Sverige, ökade sysselsättningsgraden. Åtgärder som uppmuntrade frivilliga arbetstidsförkortningar på företagsnivå eller nationell nivå innebar ofta betydande reallönesänkningar i utbyte mot anställningsskydd och ett ökat antal deltidsanställda, särskilt bland låginkomsttagare. Frivilliga åtgärder gjorde inte mycket för att förändra balansen mellan omsorgsarbete i hushållen eller graden av total intensitet på arbetsplatsen. Kollektiva nedskärningar, liksom de som infördes i Frankrike, fördelade kostnaderna mer mellan arbetstagare, arbetsgivare och staten, men innebar att arbetslösheten minskade mindre effektivt, uppmuntrade till mer heltidsarbete och ledde till enbart små förändringar av könsrollerna. I samtliga exempel drog ETUI slutsatsen att en åtgärds framgång i hög grad berodde på dess anpassning till lokala förhållanden, inklusive arbetsmarknader, kontorskulturer och könsnormer (De Spiegelaere, S., och Piasna, A., 2017).

Policyer för arbetstidsförkortning påverkar också klimatet. Kärnfrågan när det gäller de ekologiska effekterna av arbetstidsförkortning är om den minskar konsumtionen genom att omfördela tid och inkomst till hållbar fritid och omsorg, eller om arbetstagarna använder sin extra tid till koldioxidintensiva aktiviteter såsom resor. Dessutom är det relevant om arbetstagarnas ekologiska fotavtryck främst är tids- eller inkomst känsliga. Policyer för arbetstidsförkortning som inte är utformade på rätt sätt kan öka sannolikheten för att den minskade arbetstiden eller inkomsten medför negativa externa effekter, som ökat flygresande, som uppväger de initiala ekologiska besparingarna av minskat arbete och inkomst.

Det finns en omfattande och växande litteratur om de ekologiska dimensionerna av arbetstidsförkortning. Antal et al. (2020) genomförde en metaanalys av den befintliga forskningen och fann att tidigare studier om kopplingen mellan arbetstidsförkortning och utsläpp inte är entydiga, främst på grund av svårigheten att jämföra studier med varierande metodik. Mallinson och Cheng (2021) fann ett starkt samband mellan genomsnittlig arbetstid och koldioxidutsläpp i hela USA. Detta resultat stöds, om än i mindre utsträckning, av Fremstad et al. (2019) som beräknar att åtgärder för att minska arbetstiden i USA genererar blygsamma minskningar av koldioxidutsläppen.

I en långtidsstudie av schweiziska anställda fann Neubert et al. (2022) att arbetstidsförkortning minskade utsläppsgenererande beteenden och ökade välbefinnandet. Den största delen av minskningen berodde på minskad inkomst snarare än på minskad arbetstid. I synnerhet minskade utsläppen från de lägre inkomsterna efter arbetstidsförkortningen, genom minskade utgifter för kläder, mindre bostadsytor och färre bil- och flygresor. Samtidigt ledde den minskade arbetstiden till att de anställda i mindre utsträckning pendlade med bil till arbetet. Nässén och Larsson (2015) visar på liknande sätt att en minskning av arbetstiden med 1% minskade utsläppen med 0,8% bland svenska hushåll. De tillskriver minskningen nästan uteslutande åt minskad konsumtion till följd av minskade inkomster. Shao och Rodriguez-Labajos (2016) konstaterar däremot att även om utsläppen ökar med arbetstiden i utvecklade länder, så gäller inte den trenden i utvecklingsländer, där extrainkomster inte spenderas på koldioxidintensiva fritidsaktiviteter. I en uppföljande studie zoomar Shao och Shen (2017) dessutom in på 15 rika europeiska länder och konstaterar att sedan 2000 har arbetstid och utsläpp frikopplats på liknande sätt som i utvecklingsländerna.

Det finns växande, men inte enhetliga, bevis för att policyer för arbetstidsförkortning minskar utsläppen främst genom att minska inkomsterna. Samtidigt tyder litteraturen om de allmänna makroekonomiska effekterna av arbetstidsförkortning på att de åtgärder som har störst inverkan på arbetstagares och hushållens välbefinnande antingen är tillfälliga åtgärder för att förhindra uppsägningar eller sådana som endast minimalt minskar reallönerna. I detta sammanhang bör politiska beslutsfattare noggrant navigera de konkurrerande spänningarna mellan att minska inkomsterna i miljöns namn och att bevara inkomsterna för att skydda välbefinnandet.

Universella bastjänster

Universella bastjänster är statliga och kollektivt tillhandahållna tjänster som tillfredsställer alla grundläggande behov, för alla. Från första början har universella bastjänster definierat mänskliga behov brett, som "deltagande, hälsa och kritisk autonomi" (Doyal och Gough, 1991) och "tillhörighet, kroppslig integritet och praktiskt förnuft" (Nussbaum, 2000), för varje medlem i samhället. Att bygga universella bastjänster innebär att skala upp befintliga välfärdsstater för att bland annat tillhandahålla ren luft och rent vatten, nutrition, barnomsorg och sjukvård, utbildning, bostäder, energi, säkerhet, transporter och digital kommunikation. Universella bastjänster förändrar också hur välfärdsstater tillhandahåller sina tjänster. I stället för att se tjänster som gåvor från privilegierade ledare till ett fåtal behövande, prioriterar universella bastjänster en demokratisk dialog som gör det möjligt för samhällsmedlemmar att på lämpligt sätt påverka vilka tjänster som tillhandahålls och hur. Det är viktigt att universella bastjänster också erkänner att ett hållbart ekosystem är ett grundläggande mänskligt behov. Universella bastjänster tillhandahåller inte allmän välfärd på bekostnad av en blomstrande planet, utan fokuserar i stället på klimatåtgärder i utformningen av offentliga tjänster för att förankra politiska och ekonomiska beslut i biosfärens realiteter (Coote, 2023).

Universella bastjänster bör tillhandahållas till stor del, men inte uteslutande, av en demokratiskt ansvarig stat. Förutom att direkt tillhandahålla tjänster måste centrala och lokala myndigheter säkerställa lika rätt till tillgång för alla socioekonomiska grupper, fastställa och upprätthålla standarder och skyldigheter genom social licensiering, samla in och investera nödvändiga medel och främja olika modeller för tillhandahållande som svar på olika lokala sammanhang. Staten bör samarbeta med en rad olika grupper i det civila samhället, inklusive fackföreningar, kooperativ, ideella organisationer och medborgarorganisationer, för att maximera legitimitet och effektivitet (Coote, 2023).

Många länder och kommuner tillhandahåller redan tjänster i linje med principer om universella bastjänster, såsom universalitet, decentraliserat beslutsfattande och dekommodifiering. Den norska regeringen erbjuder kontinuerlig barnomsorg från ett till sex års ålder för alla sina medborgare. Den kombinerar "en rättslig garanti för en plats för alla barn med avgifter som är både låga totalt sett och inkomstrelaterade" (Ellingsaeter, 2014: 53–76). Privata företag erbjuder ytterligare barnomsorg utan att försämra det offentliga systemet, eftersom staten fortfarande täcker en hög andel av barnomsorgskostnaderna, sätter tak för avgifterna för privat barnomsorg, inför strikta bestämmelser om personalens kvalifikationer, begränsar vinsten till vad som är "rimligt" och säkerställer att föräldrar sitter i förskolestyrelser (Coote, 2023). Offentligt tillhandahållen och allmän barnomsorg är ett viktigt exempel på universella bastjänsters potential att effektivt främja välbefinnande samtidigt som ekologiska gränser respekteras. Att titta på hälso- och sjukvården mer generellt ger inblick i universella bastjänsters klimatfördelar. Betydande privatiserade sjukvårdssystem (mätt som den privata andelen av sjukvårdsutgifterna) som de i USA, Storbritannien och Australien, tillgodoser i mindre utsträckning barns och familjers grundläggande behov (OECD, 2020) och har större koldioxidavtryck än övervägande offentliga system (Pichler et al., 2019). En utbyggnad av barnomsorgen har dessutom potential att minska utsläppen genom att skapa ett stort antal koldioxidsnåla jobb (Isser, 2019).

Universella bastjänster bör också tillhandahålla säker, sammanlänkad, frekvent, tillförlitlig och tillräckligt finansierad kollektivtrafik tillsammans med gång- och cykelvägar. Kollektivtrafikens klimatfördelar är tydliga. Att åka kollektivt i USA minskar koldioxidutsläppen med 45 % jämfört med att köra en bil med genomsnittliga utsläpp (Pei, 2021). FN uppskattar att en övergång från bil till kollektivtrafik kan minska koldioxidutsläppen med upp till 2,2 ton per år och individ och att ett bilfritt liv minskar koldioxidavtrycket med upp till 3,6 ton per år (FN, 2019). I hela världen släpper bussar och tåg i genomsnitt ut mer än två gånger mindre än bilar (International Energy Agency, 2019). Om koldioxidsnåla transporter framställs som en universell och nödvändig tjänst kan de bli verkligt användbara för så många människor som möjligt, och leda till en positiv spiral med en bred användning.

VIKTIGA TAKEAWAYS

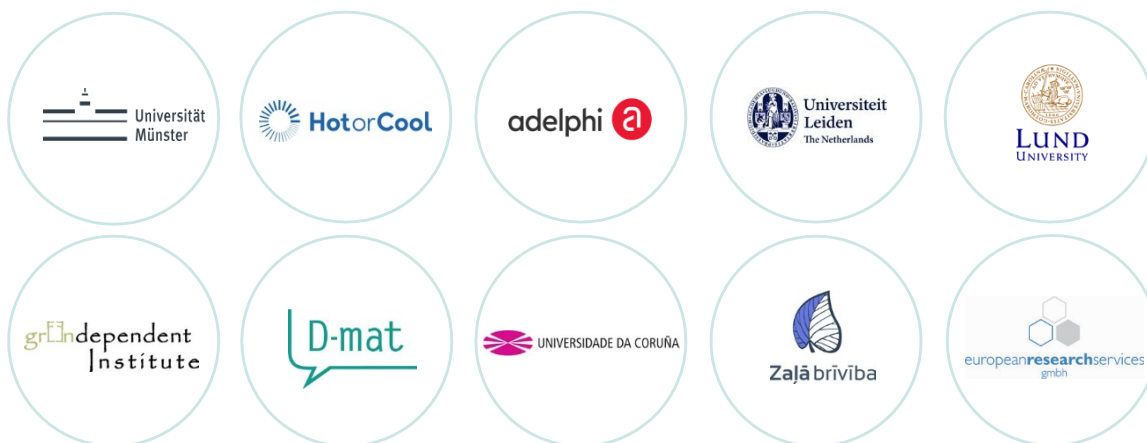
Sammanfattningsvis bör beslutsfattare överväga potentialen i policyer för arbetstidsförkortning och universella bastjänster för att öka välbefinnandet och minska ekologiska fotavtryck, men de måste noggrant navigera de kompromisser som är inblandade. Framgången för program för arbetstidsförkortning beror på den lokala kontexten, och att uppnå både miljö- och välbefinnandemål kan kräva nyanserade tillvägagångssätt. Universella bastjänster erbjuder ett omfattande ramverk för att tillhandahålla viktiga tjänster, i linje med demokratiskt inflytande och ekologisk hållbarhet. Beslutsfattare bör prioritera universella bastjänster som främjar demokratisk dialog, klimatåtgärder och allmän tillgång, t.ex. av kollektivtrafik, som avsevärt minskar koldioxidutsläppen. Att balansera välbefinnande, ekologiska mål och samhällsliga behov är avgörande, och effektiva politiska åtgärder kan bidra till en mer hållbar och rättvis framtid.

OM OSS

Konsortiet EU 1.5° Lifestyles omfattar tio forskningspartner (universitet, forskningsinstitut, företag och icke-statliga organisationer) från Tyskland, Finland, Ungern, Lettland, Nederländerna, Spanien och Sverige.

KONTAKTA OSS

Besök oss på onpointfivelifestyles.eu
Du kan också kontakta oss på info@onpointlifestyles.eu

Följ oss på:

Facebook: www.facebook.com/EU1.5Lifestyles
LinkedIn: www.linkedin.com/company/eu-1-5-lifestyles
Twitter: twitter.com/1pt5lifestyles

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101003880.

The sole responsibility for the content lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

REFERENSER

- Antal, M. et al. (2021). Is working less really good for the environment? A systematic review of the empirical evidence for resource use, greenhouse gas emissions and the ecological footprint. *Environmental Research Letters*, 16(1).
- Askenazy, P. (2013). Working time regulation in France from 1996 to 2012. *Cambridge Journal of Economics*, 37(2), 323-347. <https://doi.org/10.1093/cje/bes084>
- Chancel, L. (2019). Global carbon inequality over 1990-2019. *Nature Sustainability*, 5, 931-938
- Coote, A. (2023). Universal Basic Services: Provisioning for Our Needs Within a Fair Consumption Space, Think Piece series, Hot or Cool Institute, Berlin.
- De Spiegelaere, S., & Agnieszka, P. (2017). The Why and How of Working Time Reduction. European Trade Union Institute. Retrieved from: <https://www.etui.org/sites/default/files/2020-07/The%20why%20and%20how%20of%20working%20time%20reduction-2017-WEB-2.pdf>.
- De Spiegelaere, S., & Piasna, A. (2017). The why and how of working time reduction. European Trade Union Institute. ISBN 978-2-87452-466-0
- Doyal, L., & Gough, I. (1991). *A Theory of Human Need*, Palgrave Macmillan, London.
- Ellingsaeter, A. (2014). Towards universal quality early childhood education and care: the Norwegian model, in Gambero, L., Stewart, K., and Waldfogel, J. (2014), *An Equal Start? Providing Quality Early Education and Care for Disadvantaged Children*, Bristol University Press.
- Fagnani, J. & Letablier, M-T. (2004). Work and Family Life Balance The Impact of the 35-Hour laws in France. *Work, Employment & Society*, 18, 551-572.
- Feenstra, R.C., Inklaar, R., and Timmer, M.P. (2015). The Next Generation of the Penn World Table. *American Economic Review*, 105(10), 3150-3182. www.ggdc.net/pwt
- Fremstad, A., et al. (2019). Work Hours and CO₂ Emissions: Evidence from U.S. Households. *Review of Political Economy*, 31(1), 42-59.
- Fritz, M., & Koch, M. (2019). Public Support for Sustainable Welfare Compared: Links between Attitudes towards Climate and Welfare Policies. *Sustainability*, 11(15), 4146.
- Huberman, M., & Minns, C. (2007). The times they are not changin': Days and hours of work in Old and New Worlds, 1870-2000. *Explorations in Economic History*, 44, 538-67.
- International Energy Agency. (2019). GHG Intensity of Passenger Transport Modes. <https://www.iea.org/data-and-statistics/charts/ghg-intensity-of-passenger-transport-modes-2019>.
- Isser, M. (2019). A Low-Carbon Economy Will Be Built By Nannies, Caregivers and House Cleaners. *In These Times*. <https://shorturl.at/kuCDO>
- Mallinson, DJ., & Cheng, K. (2022). The Relationship between State-Level Carbon Emissions and Average Working Hours in the United States: A Replication Study. *Environmental Sociology*, 8(1), 88-93.
- Méda D., & Larroutourou, P. (2016). Einstein avait raison: il faut réduire le temps de travail. Ivry-sur-Seine. Les Editions de l'Atelier.
- Nässén, J., & Larsson, J. (2015). Would Shorter Working Time Reduce Greenhouse Gas Emissions? An Analysis of Time Use and Consumption in Swedish Households. *Environment and Planning C: Government and Policy*, 33(4), 726-45.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101003880.

The sole responsibility for the content lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

- Neubert, S., et al. (2022). Free Days for Future? Longitudinal Effects of Working Time Reductions on Individual Well-Being and Environmental Behaviour. *Journal of Environmental Psychology*, 82.
- Nussbaum, M. (2000). *Women and Human Development: The Capabilities Approach*, Cambridge University Press.
- Organisation for Economic Cooperation and Development. (2020). *Is Childcare Affordable? Policy Brief on Employment, Labour and Social Affairs*, OECD, Paris <https://www.oecd.org/els/family/OECD-Is-Childcare-Affordable.pdf>
- Organisation for Economic Cooperation and Development. (2022). OECD Data Explorer, Average annual hours actually worked per worker. www.data-explorer.oecd.org
- Otto, A., & Gugushvili, D. (2020). Eco-Social Divides in Europe: Public Attitudes towards Welfare and Climate Change Policies. *Sustainability*, 12(1), 404;
- Qing-long, S., & Rodriguez-Labajos, B. (2016). Does Decreasing Working Time Reduce Environmental Pressures? New Evidence Based on Dynamic Panel Approach. *Journal of Cleaner Production*, 125, 227–35.
- Seifert, H., & Trinczek, R. (2000). New approaches to working time policy in Germany: The 28,8 hour working week at Volkswagen Company. WSI-Diskussionspapier, No. 80.
- Sisson, K. (2012). *Pacts for Employment and Competitiveness: Concepts and Issues*. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. Retrieved from: <https://www.eurofound.europa.eu/en/publications/2012/pacts-employment-and-competitiveness-concepts-and-issues>
- UCLA Transportation. (2021). 5 Environmental Benefits of Sustainable Transportation. <https://shorturl.at/gFNS6>
- United Nations. (2019). *Your Guide to Climate Action: Transport*. <https://www.un.org/en/actnow/transport>. 2019.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 101003880.

The sole responsibility for the content lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.